

← **Årets Förenings
stämma i Västerås**

Läs mer på sidorna 15-17

**Framtidens
bergarbetare**

Läs mer på sidorna 19-21

**Ledaren
Morgondagens
bergarbetare**

UTVECKLAD I SAMARBETE MED:

En plötslig köldknäpp i Bromölla

SmartROC T35/T40 är testad av verkligheten.

Innan nya produkter tas i drift har vi testat dem grundligt men inget kan jämföras med den prövning de utsätts för av verkligheten. De sextio SmartROC T35 och T40 som under två år testats av svenska bergväggar, höststormar och leråkrar har tillsammans avverkat nära 150.000 timmar. Under så lång tid händer en del, både förutsett och oförutsett. Varje år uppdaterar vi därför maskinerna baserat på insikter från fältet.

Läs mer på testadavverkligheten.se

Morgondagens bergarbetare

Under lång tid har det varit svårt att rekrytera nya kompetenta medarbetare till vår bransch. En av anledningarna är att det har saknats relevanta utbildningar för såväl unga som äldre.

Genom åren har det drivits en del projekt som varit ämnade att mynna ut i utbildningar men, tyvärr, så har det varit svårt att omsätta till handling. Anledningarna har varit många, alltifrån dålig ekonomisk bärighet till alltför få sökande. Givetvis är det svårt för en utbildningsanordnare att få fram medel till utrustning som borde finnas tillgänglig under utbildningstiden. Att en kommunal skola eller annan utbildare ska investera i t. ex en borrhvagn för flera miljoner är ingen lätt uppgift.

En annan orsak är också att vi rent generellt är dåliga på att marknadsföra yrket. Många gånger hör man att det är skitigt, att man får jobba på annan ort än hemmet osv. Mer sällan hör man om det som är positivt. Och, det är klart, ska vi idag få våra ungdomar att intressera sig för bergarbete måste vi gemensamt också lyfta fram det som gör yrket värt att satsa på.

Historiskt har bergsprängaryrket gått i arv från far till son. Idag har vi en helt annan situation, inte minst att vi fått in mer tjejer, om än fortfarande för lite, bland alla gubbar. Även tekniken har gjort ett jättesprång där det krävs alltmer datatekniskt kunnande av såväl borroperatörer och sprängare. Något som de som är unga idag ofta "redan kan" eftersom det är en naturlig del i deras liv genom dataspel, smartphones mm. mm. Så, där måste vi skärpa till oss och ta hjälp av nästa generation.

Idag finns det gymnasial utbildning med inriktning mot berg i Dannemora

och Askersund. Dessa utbildningar är till största delen inriktad mot underjordsarbete och gruvnäringen. Tidigare bedrev Stockholm Byggnadstekniska gymnasium en ovanjordsutbildning men som avvecklades av de kommunala politikerna. Nu höll det på att gå samma väg för Spångbergsgymnasiet i Filipstad men som räddades i sista stund på grund av ett maktskifte i kommunen efter valet i höstas.

Skolan har nu tagit ett omtag och vi på BEF har gett löften om att på olika sätt stötta dem i deras verksamhet, inte minst när det gäller den praktik som eleverna ska genomföra under tredje året. Läs mer om detta på sidorna 19-21.

Samtidigt så tror vi inte att detta kommer att räcka till för att försörja branschen med nya medarbetare. Parallellt försöker vi på BEF hitta andra möjligheter till bergarbetarutbildningar. Det kan vara alltifrån rena lärlingsutbildningar till utbildningar inom Komvux.

Men som det oftast är – det är en lång väg att vandra från ord till handling. Men skam den som ger sig, för det vore väl konstigt att vårt skrå, som är komplext med alltifrån stora krav på tekniskt kunnande till ansvarstagande om explosiva varor ska stå utan möjlighet till utbildningar som stärker och höjer kvaliteten på nästa generations bergarbetare.

Jan Johansson
VD BEF
jan@bef.nu

(Nya) Entreprenadindex E 84 Febr 2022 - Febr 2023

112	Bergarbeten (Markarbeten)	10,3 %
211	Jord- och bergterrassering	11,9 %
411	Sprängningsarbeten (Bergrum o tunnlar)	16,9 %
3011	Arbetarlöner, Bygg + Anl.avtalet	2,4 %
3015	,Väg- och banavtalet	2,4 %
3016	,Underjord	2,4 %
4011	Tjänstemannalöner	1,4 %

För mer information och hjälp ring föreningskontoret.
Äldre Index hittar ni på www.byggindex.scb.se

Bergmaterialindex

2015	2016	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2017	2018	2018	2018	2018	2019	2019	2019	2019	2020	2020				
kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1**	kvartal 2**				
120,0	120,1	120,9	122,5	122,5	122,5	123,4	125,0	125,0	124,8	125,6	127,2	127,2	127,2	128,1	129,8	129,8	129,8	129,8				
123,8	124,2	125,4	125,5	125,6	127,9	128,4	129,1	129,3	129,1	130,6	131,3	132,5	134,4	136,3	136,6	136,4	134,8	133,7				
107,2	106,7	106,7	106,8	107,0	107,9	108,6	109,0	109,4	110,5	111,6	112,5	113,2	114,8	116,3	116,7	117,4	118,5	119,0				
119,4	119,8	121,9	122,1	122,6	123,2	124,6	125,1	126,0	126,9	128,9	129,7	130,1	130,5	132,4	132,7	132,9	133,2	132,3				
105,4	105,9	105,9	110,2	110,3	117,4	113,6	116,5	117,5	117,8	119,9	125,0	132,8	144,1	136,0	128,8	129,4	129,6	115,0				
111,8	108,1	115,5	117,4	123,6	126,8	124,6	121,8	128,7	132,4	140,9	145,7	148,1	143,5	148,5	146,4	148,0	144,1	124,4				
98,1	96,4	96,6	98,0	99,3	102,3	104,6	104,7	104,9	107,0	110,0	111,9	112,6	111,4	113,4	113,4	113,6	112,0	111,9				
6,1	5,8	5,5	5,2	4,9	5,2	5,4	5,2	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	6,1	6,1	6,1	6,0	6,9	6,9				
108,6	108,5	109,2	109,4	109,8	110,3	111,0	111,6	111,9	112,1	113,0	113,9	114,3	114,2	115,3	115,8	116,2	115,8	115,4				
100,9	100,4	101,5	102,4	103,2	104,5	105,2	105,6	106,4	107,3	109,3	110,8	111,6	111,8	113,1	113,3	113,6	113,2	111,1				
2020	2020	2021	2021	2021	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2023	2023	feb 2023*	feb 2023*		
kvartal 3**	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	jan 2023	feb 2022	
129,8	129,8	133,8	133,8	133,8	133,8	133,8	133,9	133,9	133,9	133,9	136,9	136,9	136,9	136,9	136,9	136,9	136,9	137,0	136,9	0,0	2,3	
134,2	133,5	134,2	134,8	135,7	137,3	139,6	138,8	140,0	142,5	143,4	144,9	146,9	147,0	149,6	151,8	152,1	153,6	156,8	155,1	-1,1	11,7	
119,1	119,0	120,0	121,4	123,4	125,1	125,6	128,6	128,6	128,6	134,9	134,9	134,9	140,6	140,6	140,6	142,6	142,6	142,6	155,9	9,3	21,2	
132,4	133,0	135,0	135,6	137,2	139,3	141,9	143,6	144,9	146,8	148,2	149,4	150,1	150,4	152,0	155,4	156,7	155,9	157,5	158,4	0,6	10,4	
109,0	120,1	117,0	125,4	130,0	162,0	211,9	211,9	211,9	206,1	206,1	206,1	229,0	229,0	229,0	337,3	337,3	337,3	413,6	413,6	0,0	95,1	
126,9	125,8	139,5	145,6	157,9	174,6	185,9	198,6	220,1	231,3	222,7	239,2	243,2	227,5	225,5	248,7	240,9	223,8	225,2	214,7	-4,7	8,1	
110,4	111,3	113,9	119,4	127,7	135,2	137,2	138,9	141,1	146,8	152,9	155,3	155,3	154,7	152,3	151,9	150,8	149,7	149,4	148,6	-0,5	7,0	
6,9	6,9	6,9	6,8	6,8	6,4	6,8	6,8	6,6	7,0	8,3	8,8	10,4	10,3	11,5	11,8	12,2	13,4	15,2	16,4	7,8	140,5	
																					11,7	
																						14,5

*) Beräknat på indextal med flera decimaler
**) SCB har inte beaktat Coronarelaterade stödåtgärder

Ny metod för beräkning
R) Rättat

www.sverigesbergmaterialindustri.se

BEF-Svingen den 1 september 2023

BEF-Svingen är tillbaka fredagen den 1 september på Lanna golfbana utanför Örebro. Säkra din plats genom bindande anmälan till anette@bef.nu.
– Spel på Lanna golfbana, 18-hål – Fritt spel på vår Par 3 bana – Trerättersmiddag
– Övernattning – Härlig frukostbuffé
Mer info i nästa BEF-nytt.

WHEN THE GOING GETS TOUGH RANGER™DXR

Radiostyrda, hyttlösa Ranger™DX600R och Ranger™DX800R är pålitliga kraftpaket för säker och produktiv borrhning vid tuffa markförhållanden i anläggningsarbeten, bergtäkter och ovanjordsgruvor.

Med en lättare och rörligare konstruktion, kraftfull motor med låg bränsleförbrukning och en roterande överbyggnad för suverän borttäckning, gör den jobbet även i svår terräng.

Läs mer på
ROCKTECHNOLOGY.SANDVIK

Nationellt forum för sprängämnessäkerhet

De kriminella sprängningarna som har skett och fortsätter att ske i vårt land föranledde Regeringen att 2020 ge ett uppdrag till MSB att inrätta och ansvara för ett nationellt forum för sprängämnessäkerhet.

I forumet ska, förutom MSB, en mängd olika myndigheter ingå. Nämnas kan till exempel Försvarsmakten, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket.

I uppdraget ingår också att forumet minst en gång per år ska föra dialog samt inhämta synpunkter från berörda branschorganisationer och det är här som BEF är med på ett hörn.

Tanken är att forumet ska verka för att öka sprängämnessäkerheten genom att bidra till och stimulera erfarenhetsåterföring och kunskapsutveckling inom området. Man ska också genom medvetandehöjande åtgärder sprida kunskap och information till berörda myndigheter och aktörer samt följa den internationella utvecklingen inom området.

Tidigare har BEF tillsammans med KCEM som branschorganisationer haft ett första digitalt möte med forumet som då inte kommit så långt med detta uppdrag. Men nu i mars så var vi kallade till ett första fysiskt möte hos MSB i Stockholm. Förutom oss och MSB så fanns det deltagare från Räddningstjänsten Storgöteborg (SKR), Polisen, Tullverket samt Nationellt forensiskt centrum, NFC.

På mötet fick var och en av de närvarande presentera sin syn på det rådande läget. MSB som är den myndighet som

främst svarar för föreskrifter under lagen om brandfarliga och explosiva varor samt lagen om transport av farligt gods berättade om deras arbete, såväl nationellt som på EU nivå.

Polisen presenterade en lägesbild från Nationellt bombdatacenter gällande illegala sprängningar under 2022 där det konstateras att det skett 85 sprängningar, bombdåd riktade mot personer eller verksamheter. Man har även gjort tillslag och beslagtagit spränganordningar i ungefär det dubbla antalet. I mer än hälften av fallen rör det sig om civila sprängämnen.

Det stora antalet sprängdåd har lett till en stor belastning på NFC där man får uppdrag att utreda vad det är som har detonerat. En imponerande siffra som nämndes var att man i ca 95% av fallen kan konstatera vad det är för typ av sprängmedel som använts.

Tullverket beskrev deras verksamhet med gränskontroller och införsel av explosiva varor. Till exempel skickas det omkring 40 miljoner paket och 12 miljoner containrar till Sverige från andra länder varje år. Under 2022 beslagtogs man drygt 51 000 explosiva varor där merparten varit diverse pyrotekniska produkter, främst så kallade bangers i kategori F2 och F3. Noterbart är att en

tredjedel av mottagarna av dessa produkter varit minderåriga.

Räddningstjänsten redogjorde för sin syn på arbetet med tillståndsprövning och tillsyn. Likaså hur man hanterar lämplighetsprövningen av personer som anmäls i hanteringen av explosiva varor. Reflektionen som man gör när man hör en representant en kommuns räddningstjänst är att här är det svårt att svara för hur alla de andra 289 kommunerna hanterar dessa frågor.

BEF och KCEM berättar om vad vi som branschorganisationer har gjort i arbetet med att minska riskerna med att explosiva varor hamnar i orätta händer. Bland annat om hur vi informerat våra medlemmar och att vi anordnat konferenser för att höja säkerheten t ex inom transporter av farligt gods. Slutligen framförde vi vår gemensamma syn på de brister som vi ser kring lämplighetsprövningarna, återkallande av tillstånd, transportskydd, sekretess, lämplighetsprövning av förare som transporterar explosiva varor och graden av dialog med myndigheterna.

Sammanfattningsvis så är initiativet till forumet bra, men nu gäller det att våra myndigheter agerar och visar lite verkstad för att uppnå resultat.

WWW.SSE-SVERIGE.SE
0587-145 50

SSE Sverige AB

"En innovativ sprängmedelsleverantör i världsklass med den mest flexibla servicen och bästa personalen"

SSE är en väletablerad civil sprängmedelsleverantör på marknaden, med:

- Utomordentligt högkvalitativ och flexibel service
- Mycket kompetent och kunnig personal
- Lagerhållning och leverans av sprängmedelsprodukter
- Laddning och genomförande av salvor

Genom detta uppfyller vi kundernas behov och överträffar deras förväntningar. Många anser att SSE har världens bästa sortiment och service!

Välkommen till en komplett leverantör av civila sprängmedelsprodukter.

BORR & SPRÄNG

2023

Vi är på Borr & Spräng
i Aronsborg 25 maj 2023

LIFA

Epiroc

SANDVIK

YAMAMOTO
Rock Splitter International

ORICA

SSE

TRANSTRONIC®

IMPAB
ROCK DRILLING TOOLS

AUSTIN POWDER

NITRO CONSULT

NORDISK
BERGTEKNIK

EBS
RENTAL

SHERPAS®

infobric

BERGMA
MAKE OUR ROADS SAFER

SMC AB

WINROTH

FORCIT

CME

EURODRILLING
CENTER

RBT
Rockbreaker Tools AB

VELROQ

EPC
GROUPE

Beställ sprängskyltar, flaggor & BEF produkter

www.bef.nu/butiken

BEF Butiken

- > Sprängskyltar
- > Sprängflaggor
- > BEF produkter

BEF säljer aluminium-, magnet- och plastskyltar för användning på bl a fordon och sprängämnesförråd, sprängflaggor och BEF jackor. Skicka din beställning via mail med information om produkt, antal och leverans- och faktureringsadress så skickar vi er beställning omgående.

Beställ via mail till anette@bef.nu

Aluminiumskylt Sprängämnesförråd Romb

350 x 350 mm

Pris: 250 kr/st

Aluminiumskylt Sprängämnesförråd Rund

300 x 300 mm

Pris: 250 kr/st

Magnetskylt Fordon Romb

200 x 200 mm

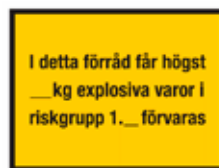
Pris: 100 kr/st

Magnetskylt Fordon Rund

180 x 180 mm

Pris: 100kr/st

Plastskylt Sprängämnesförråd

400 x 300 mm, monteras på insida Pris: 100 kr/st

Sprängflagga Sprängning pågår

180 x 180 mm

Pris: 50 kr/st

BEF Jacka Craft – Herr

Craft Isolate Jacket med BEF logotyp på höger arm. Storlek: M, L och XL

Pris: 800 kr/st

BEF Jacka Craft – Dam

Craft Isolate Jacket med BEF logotyp på höger arm. Storlek: M, L och XL

Pris: 800 kr/st

Nya bestämmelser kring skyltning

Nya bestämmelser kring skyltning av sprängämnesförråd gäller fr o m 2019. Skyltning ska också ske av fordon när man har sprängmedel på fordonet under arbetsdagen. Beställ enkelt de skyltar du behöver i BEF Butiken.

Vad saknar du i BEF butiken?

Tipsa gärna oss kring vilka produkter som du vill se i BEF Butiken, anette@bef.nu. Vi tar fram produkter som våra medlemmar efterfrågar.

www.bef.nu/butiken

Alla priser är exklusive moms 25 %

SBMI Branschdag

Det duggar tätt med konferenser och branschsammankomster och man upplever att det finns ett uppdämt behov där ute bland folk att mötas igen efter de konstiga åren med pandemi. SBMI har tre branschdagar per år där en av dem kombineras med deras årsstämma, som i år gick av stapeln på Waterfront hotel i Stockholm.

Även om alla konferenser innehåller en stor mängd intressanta och lärorika föreläsningar så är det nog minst lika viktigt att folk från samma eller närliggande branscher träffas och utbyter erfarenheter. Det märks, när 250 deltagare från framförallt bergamaterialindustrin i form av olika företag inom bergmaterialförsörjning, krossentreprenörer samt konsulter inom olika områden träffas och diskuterar problem och lösningar. Dagen innehöll föreläsningar om bland annat hållbarhet och cirkulära material.

Även BEF genom Jan Johansson fick förmånen att hålla ett föredrag, att återigen, informera om problematiken kring dolor. Denna gången med fokus på entreprenadberg som ska hanteras, framförallt i våra större städer där stora infrastrukturprojekt pågår och kommer att pågå under lång tid.

CME

Slipmaskiner • Slipstift • Gruvlampor
 Borrhålsplugg • Fördämningsmattor
 Slipskivor • Skjutkabel • Borrkronor
 Borrstål • Slangar • Märkfärg
 Dammsugarpåsar • Skyddskläder
 Gruvstövlar • Tillbehör

Serviceverkstad med demomaskiner

Bergsprängardagarna

Årets upplaga av Bergsprängardagarna hölls den 19-20 januari på Scandic Infra City i Upplands Väsby. Sedan starten 1999 har Bergutbildarna genomfört arrangemanget vid 24 tillfällen. Endast 2021 var man tvungna att ställa in på grund av pandemin.

När Michael Hermansson första gången samlade en skara bestående av 32 bergsprängare i Vaxholm 1999 var diskussionerna främst relaterade till bergsprängarnas väl och ve i sitt dagliga arbete. Med tiden har arrangemanget utvecklats till att vara bredare och samlar idag både sprängare, konsulter, leverantörer, beställare och myndigheter. Trots blandningen av både föreläsare och den lyssnande skaran är det fort-

farande bergsprängning som är fokus, även om andra områden också berörs.

I år var det drygt 200 besökare som fick lyssna till föredrag inom en mängd olika områden. Bland annat om stora projekt som Norrbotniabanan, Västlänken och LKAB. Men även mer jordnära saker som t. ex det nya sprängkortet, framtidens borrhutbildningar och den ständiga problematiken kring dolor. I anslutning till konferensen ordnas också

en utställning där leverantörer av olika produkter och tjänster ges möjlighet att prata med sina kunder under fikapauserna.

Efter dagens slut är det trevligt umgänge som gäller som toppas med en middag med god mat och dryck där alla deltagare ventilerar allt mellan himmel och jord.

forts från sid 11

NITRO CONSULT

Nitro Consult är specialiserade inom berg-, spräng- och vibrationsteknik samt omgivningspåverkan. Nitro Consult arbetar i projektets alla faser från idé via förstudie, systemhandling, detaljprojektering, byggledning och kontroll fram till besiktning och uppföljning. Nitro Consult utför uppdrag i hela Sverige.

www.nitroconsult.se

Bergdagarna 2023

I september 2022 arrangerades bergdagarna återigen efter ett uppehåll på grund av pandemin. Traditionellt har arrangemanget alltid hållits i mars, så nu i år fasade man rätt genom att årets bergsdagar var tillbaka i rätt månad. Denna gång på Cirkus i Stockholm.

Som vanligt är dag ett ägnat åt bergmekanik och dag två bergteknik. Årets upplaga av bergteknikdagen, som under tecknad besökte, bestod av en mängd intressanta föreläsningar. Fokusområde på flertalet konferenser och föreläsningar idag handlar om hållbarhet och klimatpåverkan, så även denna dag utan att man tappat bort bergtekniska frågor. Till exempel vibrationsprognostisering, utbyggnaden av Stockholms tunnelbana och driften av framtidens gruvor.

På kvällen dukades det upp till galamiddag på Grand Hotel, också som traditionen sig bör, där man också de-

lade ut olika priser. Nämnas kan att det var första gången som priset Årets Unga Bergbyggare delades ut. Kriterierna är att man ska ha uppvisat färdigheter och duglighet över förväntan för sin roll inom bergbyggnad. Till exempel förmåga att tänka nytt och lansera eleganta lösningar, användande av nydanande material eller metoder samt vara en god förebild för utomstående för uppvisande av bergbyggnadsbranschen.

Årets pristagare pristagare blev Joakim Östlind från Orica. Stort grattis till Joakim!

VI HJÄLPER DIG LYCKAS MED DINA PROJEKT

HOS OSS HITTAR DU ALLT DU BEHÖVER FÖR DITT SPRÄNGNINGSARBETE:

- SPRÄNGMEDEL
- TÄNDMEDEL
- ELEKTRONISKA INITIERINGSSYSTEM
- DIGITALA LÖSNINGAR
- TEKNISK SERVICE

Orica Sweden AB
Gyttorp | 713 82 Nora | orica.com
info.gyse@orica.com | 0587 850 00

BORR & SPRÄNG 23

ARONSBORG 25 MAJ

Vi underhåller
på Borr & Spräng
DJ Rolle och Showkanalen

Program

BORR & SPRÄNG 2023

Aronsborgs Konferensanläggning i Bålsta

Torsdag 25 maj

- 09.00-17.00 Mässan öppen, fri entré.
Utställning och seminarier.
Lunch och kaffe serveras under dagen.
- 17.00-19.00 Mingel med möjlighet till bad
- 19.00 Fördrink
- 19.30 Middag
- Möjlighet till övernattnig på Aronsborg (antal rum begränsat, boka i tid!)

Fredag 26 maj

- 08.00-10.00 Frukost
- Utcheckning senast kl 10.00/
Nedmontering av monter under dagen.

Priser för boende och mat som ni kan boka till, utöver monterplats:

Dagpaket - lunch samt fika fm och em	330 kr
Middag	800 kr

Hotell

Enkelrum med frukost på lördagen	2 400 kr
Dubbelrum med frukost på lördagen 2 pers	3 200 kr

Torsdagen avrundas med en rejäl middag med underhållning och möjlighet att sova över.

Varmt välkomna att boka logi och middag!

Anmälan, mer information & frågor
Anette Broman anette@bef.nu 070-693 68 98

Varmt välkomna!

Föreningsstämman

Fredagen den 31 mars genomfördes årets föreningsstämma i Västerås i ett gammalt ångkraftverk från 1917, numera ombyggt till ett udda hotell i industriromantisk stil.

Styrelsens sammansättning 2023-2024

Ordförande

Mikael Sjökvist

Ordinarie ledamöter

Klas Myremark

Lars Kvarnvik

Sten Åkesson

Martin Andersson

Bogunnar Andersson

Mikael Sjökvist

Suppleanter

Catharina Nilsson

Martina Bredin

Camilla Ahlgren

Nils-Petter Nilsson

Under förmiddagen hölls de sedvanliga stämmoförhandlingarna och inga större frågor var uppe till diskussion. Valberedningen, bestående av Micke Kauppi och Toivo Johansson hade som vanligt gjort ett genomarbetat förslag till föreningsstyrelse.

På begäran avgår Martin Andersson som styrelseordförande och ersätts av Micke Sjökvist. Stort tack till Martin för ett väl genomfört ordförandeskap. Martin kvarstår dock som ledamot. Den andra förändringen av styrelsen är

att Kenneth Svensson, också han på begäran, avgår från styrelsearbetet. Extra tack till Kenneth som nu gjort två vändor i föreningens styrelse.

Vi välkomnar Nils-Petter Nilsson, Norrbottens Bergteknik AB, som nu träder in som suppleant. Vi är övertygade att Nils-Petter kommer att vara en tillgång för föreningen.

Efter den formella delen presenterade Jan Johansson ett axplock av det gångna årets aktiviteter och händelser innan det var dags för lunch. Eftermid-

dagspasset bjöd på en högst fascinerande uppvisning i konsten att minnas av den numera riks-kände minnesvärldsmästaren Jonas von Essen.

Hotellet har också ett välrenommerat spa som flera passade på att utnyttja innan det var dags för middag där vi också fick lite underhållning i form av en lokal magiker.

Vi på BEF tackar alla som deltog denna dag där vi utöver den viktiga stämmoförhandlingen också fick möjlighet att umgås i en mycket trivsamt miljö.

forts på sid 16

HYDRAULISK SPRÄCKNING

Losshållning utan buller, vibrationer eller stenscott

 YAMAMOTO

TEL +46 31-799 91 90

E-POST info@yrs.nu

WEBB yrs.nu

SUPER WEDGE

Sveriges ledande bergspräckare

www.rockbreakertools.se

BERGMA
MAKE OUR ROADS SAFER

SPRÄNGMATTOR

Stark och kompakt, sydd med 12 galvaniserade wirar

Förstärkt med dubbel wirar i båda ändar

Lyftstroppar av 22 mm wire

Storlekar: bredd 3m, längd 1-10m

Andra storlekar för beställning

**+47 920 34 482 / j.kraszewski@bergma.pl
WWW.BERGMA.PL / WWW.BERGMA.NO**

Se Bergma mattor i bruk

EPOK

ÅRETS STORA INSPIRATIONS DAG!

Om psykologisk trygghet, säkerhet, teamwork & kommunikation

PELLEGRINO RICCARDI
Psykologisk trygghet

AMI HEMVIKEN
Övertygande kommunikation –
det är inte tanken som räknas

ROBERT KARJEL
Teamwork under tuffa förhållanden

CHIP MUSER
Can better questions make a
difference in safety?

ANNE-METTE PETRI
Can better questions make a
difference in safety?

VAD DU KAN FÖRVÄNTA DIG?

Ett evenemang för alla inom explosivämnesbranschen som är fartfyllt, roligt, explosivt, spännande och inspirerande. Säkerhetsfrågor kommer att lyftas och verktyg kommer ges. Sverige och Norges bästa föreläsare kombinerat med nätverkande, underhållning och överraskningar. Kombinationen bidrar till att skapa en dag långt utöver det vanliga.

VÄLKOMNA TILL EN GRYM UTBILDNINGSSHOW!

Scanna QR koden eller besök
vår hemsida kcem.se för att
boka din plats redan idag!

31/5-1/6 Hotell Havsbaden, Grisslehamn

Framtidens bergarbetare

Gymnasieutbildningen på Spångbergsgymnasiet i Filipstad med inriktning på bergteknik höll på att gå i graven. Men efter valet i höstas beslutade man att fortsätta och därmed räddades den sista skolan för ovanjordsarbete på gymnasial nivå i landet. Följande text har författats av biträdande rektor Hans Ryhed.

Spångbergsgymnasiet i Filipstad.

Spångbergsgymnasiet i Filipstad utbildar blivande bergsprängare och bergborrare

Spångbergsgymnasiet i Filipstad nystartar hösten 2023 en bergteknikutbildning där elever på Bygg- och anläggningsprogrammet har möjlighet att studera och praktisera fr.a. bergsprängning och bergborrnig.

Bergteknikutbildningen på Spångbergsgymnasiet är unik då den är den enda i sitt slag i Sverige. Gruv- och bergtekniktraditionerna i området har skapat naturliga förutsättningar för att

Elever i åk 3 på inriktning Bergteknik samt inriktning Mark och anläggning på Spångbergsgymnasiet i Filipstad.

Fotograf: Filip Kowalski

knyta en bergteknikutbildning till Byggprogrammets Mark- och anläggningsinriktning. Eleverna läser och praktiserar bergteknikkurser under åk 3.

Spångbergsgymnasiet har sedan

1990-talet bedrivit utbildning för blivande bergsprängare och bergborrare. Detta har tidigare skett i samarbete med lokala företag. De tidigare årskullarna som tagit examen från Spångbergs-

forts på sid 20

FÖR SÄKER SPRÄNGNING!

RUBA GUMMI AB
BRÄNDÅSEN 141
694 93 ÖSTANSJÖ
Hemsida: www.rubagummi.se

TEL: 0582-23010
MOB: 0703-983231
MAIL: info@rubagummi.se

forts från sid 19

gymnasiets bergteknikutbildning har i många fall fått anställning hos medlemsföretag knutna till BEF.

Samarbetet mellan Spångbergsgymnasiet och branschen utvidgas nu därför med hjälp av medlemsföretagen inom BEF. Tanken är att elever runt om i landet ska kunna göra sin praktik (APL = arbetsplatsförlagt lärande) nära sin boendeort. BEFs VD Jan Johansson har tillsammans med representanter från företag anslutna till BEF ställt sig positiva till ett samarbete där BEF bl.a. kommer att hjälpa till med anskaffande av APL-handledare på de olika företagen men BEF kan även vara behjälpliga i vissa av de teoretiska kursmoment. Teorin kommer att ske på Spångbergsgymnasiet där

eleverna kommer att fokusera på teorin vissa veckor av läsåret men större delen av utbildningen kommer att ske via praktiken på företagen. Eleverna kommer att gå en s.k. gymnasial lärlingsutbildning/gymnasielärling vilket innebär att minst halva utbildningstiden är förlagd till en praktikplats på ett företag (= APL-plats).

Bergteknikutbildning på Spångbergsgymnasiet i Filipstad kommer att vara riksrekryterande

Utbildningen har fått godkänt av Skolverket att vara en s.k. riksrekryterande utbildning vilket möjliggör för elever i hela landet att söka på samma vill-

kor. Förutsättningen att kunna fullfölja utbildningen är att man genomgår Bygg- och anläggningsprogrammets grundkurser i åk 1, väljer "Mark- och anläggningsinriktningen" i åk 2 för att sedan gå vidare till "Bergteknikinriktningen" i åk 3.

BEF har sett, och ser ett mycket stort behov av att dom i landets olika utbildningsformer på sikt måste försörja bergsprängningsbranschen med kompetent och utbildad personal. I detta sammanhang är det oerhört positivt att veta att det även fortsättningsvis kommer att finnas gymnasial utbildning att erbjuda landets ungdomar inom detta område tack vare det påbörjade samarbetet mellan Spångbergsgymnasiet och BEF.

BEF erbjuder kursen bergsprängning för beställare.

**Kursen är en heldag.
Kan arrangeras på valfri ort.**

Bergsprängning för beställare!

De beställare som upphandlar bergsprängning i ett projekt bör ha grundkunskaper om vad bergsprängning handlar om. I denna kurs förmedlar vi kunskap om vad den som köper bergsprängning ska tänka på. Kursens innehåll belyser bland annat regelverket kring sprängning och sprängämne, dolor, samt förfrågningsunderlag och omgivningspåverkan.

**För information och bokning, kontakta oss
anette@bef.nu**

Handledarutbildning och workshop

Gymnasieutbildningen på Spångbergsgymnasiet i Filipstad med inriktning på bergteknik höll på att gå i graven. Men efter valet i höstas beslutade man att fortsätta och därmed räddades den sista skolan för ovanjordsarbete på gymnasial nivå i landet. Följande text har författats av biträdande rektor Hans Ryhed.

Som företag är det inte alltid så lätt att ta emot en ung människa som kommer för att göra sin apl, arbetsplatsförlagda lärande. Det kan vara svårt att veta vad eleven får göra för arbete och vilka moment som ska ingå under tiden som han eller hon är på företaget. Av den anledningen är det mycket viktigt att det finns en handledare som på rätt sätt kan ge det mottagande och vägledning för en människa som inte har någon arbetslivserfarenhet.

Vi kommer av ovanstående anledning anordna en handledarutbildning

för våra medlemsföretag där man ges tillfälle att under en dag utbilda personer i sitt företag som kan vara tilltänkta som handledare. Vi har genom kontakter med BYN, Byggbranschens yrkesnämnd, anlitat en professionell kursledare för genomförandet.

I samband med denna utbildning har vi i samråd med Spångbergsgymnasiet kommit överens om att också hålla en workshop dagen därpå. Tanken är att vi tillsammans med representanter från skolan arbetar fram ett praktikprogram där vi, förhoppningsvis, kan formulera

olika arbetsmoment som ska ingå i det praktiska lärandet.

Dessa två dagar kommer att arrangeras före sommaren. Vi har i skrivande stund inte spikat tid och plats utan återkommer om detta. Uppmaningen till er medlemmar är att passa på att ta detta gyllene tillfälle i akt att utbilda er personal samt vara en viktig del i utformningen hur framtidens bergarbetare ska få en vettig introduktion till vår bransch och verksamhet.

Austin Sverige

levererar sprängkapslar över

hela landet. Vår tillverkning sker i Europas största sprängkapsel-fabrik

- och sprängkapseln du behöver lagerhålls på alla våra svenska anläggningar.

austinpowder.com/sweden

GENOM ÅREN HAR ETT NÄT AV VÄGAR BYGGTS UPP, SOM (MED FÄRJEAVBROT) FÖRBINDER EUROPAS LÄNDER. DEN LÄNGSTA INOM EUROPA ÄR **E 45**, SOM BÖRJAR I NORGE OCH SLUTAR PÅ EN Ö. VILKEN?

ÄVEN OM INTE ALLA VÄGAR BÄR TILL ROM, SÅ GÖR **E35** DET. I VILKEN STAD BÖRJAR DEN?

	HAR EN RYAMATTA	SPECIFIKA ÖBON	KVICK I KNOPPEN SÖVDE
LOCKADE MÄLARE			
SÄKRA FYND			
STUPADE VID LITTLE BIGHORN			
LER FÖRGRÄMD?			HELT TOMT

E4 GÅR GENOM TVÅ LÄNDER. MELLAN VILKA TVÅ STÄDER?

SKALBUNDNA I PÅSE	SKEPPSRÖRELSE	ÖVERDRIVET SNÅL	PAUSFRIA SPELEN	TIDIGARE	GUIDATH VERK	GODIS I RULLE	VERKAR HALLUCINOGENT	KORT PÅ KORT	HOLMEN KORT GRANNE	DÄR BÄRMARK TAR VID
ÄKTA							DET LOCKAR VILT	HÄST SOM MAN		
KORADE SOCIAL ÄDRA	FILMSIR			BUDBROT	DEN SKAPAR STÅHEJ	MEJERIJOB	ROS TILL KORTA DAGAR		KLÄMT TILL SOM FROSTEN	E55 BÖRJAR MED FÄRJA I SVERIGE, I VILKET LAND SLUTAR VÄGEN?
				SÖMNBESVÄR						HAR GEKÅS STORA PENGAR
										S Y R E
	KAN FARTYG LIGGA FÖR		BINDEORD				SKOR PÅ HJUL	I ARKIV RO I LAND		

E20 STRÄCKER SIG MELLAN SHANON AIRPORT PÅ IRLAND OCH EN RYSK STAD, VILKEN?	TRÅNGMÅLET PÅ SJÖN	GLOBAL CYCLING NETWORK		DRAG I FJÄLLEN	E54 GÅR MELLAN MÜNCHEN OCH	MED SANDÖN	KORT SPORT	LITAUENDOMÄN	VINDVARIANT	HÄLLS I NORR
	ALSTERLIND-ÄVENTYR					FISKBITEN				

	TYCKS VILDBÄSE BESTE SIG									
	DEN KAN JOBBA MED TÅG									KAN MASK BLI
	FULT OM FRUGA							ELAKA BERGSRYGG		
	CARINA DANSADE					GULDBOKSTÄVER	BRUKAR SJÄPIG SIG			Margg24

DENNA ÖVERFART ÄR EN DEL AV **E20**. VAD SER VI HÄR?

Av Margareta Andersson

Namn..... Adress..... Postadress.....

✂

Inlämnas senast den 1 juni 2023. Adress: BEF, Nya Stadens Torg 6, 531 31 Lidköping. Märk kuvertet Bildkruss. Fem vinnare får var sin trisslott. Det går också bra att ta ett foto på det lösta krysset och maila till anette@bef.nu.

Utbildning för borrhkort

Sedan flera år tillbaka har BEF och Bergutbildarna, Forcic Consulting, bedrivit utbildningar för borrhkort. Eftersom vi båda har använt oss av den eminente Tommy Johansson som kursledare har vi beslutat att samarbeta med kurserna framöver.

För att få ett borrhkort utfärdat har det krävts en fyradagars teoretisk utbildning samt minst ett års vidimerad praktik. Utbildningsplanen har varit en blandning av arbetsmiljö, säkerhet och borrhkortteknik. Tommy, som givetvis har bäst insikt hur sammansättningen och kompetensen har varit bland kursdeltagarna, har initierat ett förslag till förändring på upplägget för kommande kurser. Eftersom arbetsmiljö och hanteringen av borrhkort, sett ur ett säkerhetsperspektiv, är väldigt viktigt del i yrket som borrhkortoperatör, har vi tillsammans bestämt att korta ned kravet på den teoretiska delen till två dagar. Den praktiska biten, alltifrån geologi, borrhstål, rotation, tryck mm. mm.

kan man få genom en påbyggnadskurs antingen från i dagsläget Tommy (genom BEF-Bergutbildarna), från sin borrhvagnsleverantör eller genom praktiskt lärande med erfarna mentorer.

Från och med i år kommer alltså teoriutbildningen vara två dagar och för att få sitt borrhkort krävs ett års praktik och en giltighetstid på tio år. Parallellt för vi diskussioner med Svenska Bergteknikföreningen om att de ska bli huvudman och utfärdare för borrhkortet, likt sprängkortet.

Vi tror starkt på detta upplägg där man fokuserar på säkerhet och det borde också underlätta för entreprenörerna att utbilda sin personal.

BORRKORT

Borrhkortsnummer: _____

Giltigt tom: _____

Efternamn: _____

Förnamn: _____

Personnr: _____

Av Rådet för Sprängteknisk
Utbildning godkänd utförare:

TOMMY JOHANSSON

Utfärdare

Namnsteckning

Bergsprängnings Entreprenörernas Förening
www.bef.nu · info@bef.nu

DOLUTBILDNING

Vet du vilken kunskap personal som hanterar sprängt berg bör ha?

Företagsanpassad dolutbildning för alla i ditt företag!

För info och bokning kontakta

anette@bef.nu

Hovrätten dömer ut företagsbot efter sprängolycka, men anser inte att sprängarbasens brott var grovt

Som redovisats i en tidigare artikel i BEF-Nytt inträffade hösten 2015 en detonation av en dola i en bergtäkt i Kristianstad och ett stenblock slungades mot en grävmaskinist som avled.

I den senare brottmålsprocessen dömde tingsrätten sprängarbasen för arbetsmiljöbrott, grovt brott. Skälen för detta var i korthet att klarläggningen efter sprängningen inte varit tillräckligt noggrann. Den delen av domen vann laga kraft, då sprängarbasen valde att inte överklaga.

I brottmålet ansåg tingsrätten vidare att det – utöver utdömda skadestånd till anhöriga – fanns skäl att fastställa en företagsbot om 1 500 000 kr för sprängarbasens arbetsgivare på grund av sprängarbasens brott och då bolaget bedömdes ha brutit mot lagen om brandfarliga och explosiva varor. Samtidigt fann tingsrätten skäl att efterge boten, d.v.s. bolaget slapp betala någon del av företagsboten.

Företaget överklagade domen och menade att inget brott hade begåtts, varför det redan av det skälet inte var aktuellt med företagsbot (eller skadestånd). Även åklagaren överklagade domen och yrkade att hovrätten skulle döma ut en företagsbot om 3 000 000 kr om man bedömde brottet vara grovt, i annat fall 1 500 000 kr, och att ingen eftergift skulle ske.

Hovrättens dom kom i slutet av mars i år och berörde alltså primärt endast frågan om företagsbot.

Eftersom frågan om företagsbot var beroende av påståendet om sprängarbasens brott blev det ändå nödvändigt för

hovrätten att pröva skuld- och rubriceringsfrågan, trots att domen i den delen hade vunnit laga kraft.

Hovrätten konstaterade att sprängarbasen inte hade varit medvetet oaktsam eller åsidosatt någon uttalad detaljföreskrift eller branschpraxis för hur en klarläggning ska gå till. Man noterade att det inte hade förekommit något som tydde på annat än att sprängarbasen varit seriös i sitt uppdrag och mån om att upprätthålla en hög säkerhet kring sprängningar. Inte heller hade det förekommit uppgifter om några tidigare tillbud som han varit inblandad i eller att han inte brukat vara så noggrann i sitt arbete som kan förväntas av en sprängarbas.

Hovrätten noterade vidare att den okulära besiktningen hade tagit cirka tio minuter, vilket uppgetts vara normalt, och att den oaktsamhet som sprängarbasen hade gjort sig skyldig till hade bestått av att han just vid den aktuella klarläggningen gjorde en ren missbedömning. Enligt hovrätten borde han visserligen inte ha gjort detta, men man ansåg inte att det framstår som en så pass svår försummelse att den ska anses ha varit av allvarligt slag. Även om konsekvensen av hans misstag hade lett till den värsta tänkbara för maskinisten och dennes anhöriga, ansåg hovrätten att arbetsmiljöbrottet var av normal svårighetsgrad.

Mot bakgrund av den ändrade rubriceringen ansåg hovrätten att storleken på företagsboten skulle sänkas till 1 200 000 kr, och att det inte fanns skäl till eftergift, men däremot en viss begränsad jämkning med hänvisning till den sena lagföringen. Hovrätten bestämde företagsboten till 1 180 000 kr, vilken alltså företaget ålades att betala.

Hovrättens dom visar på att inte varje missbedömning, även om den kan få allvarliga konsekvenser, måste ses som en försummelse av allvarligt slag. I vart fall inte om det är frågan om en engångsföreteelse av en person som normalt agerat på ett seriöst och omsorgsfullt sätt.

Magnus Wollsen,
Advokat

JKN Advokat KB
Tel: 0700-92 00 64.

magnus.wollsen@jkn.se

**A complete rock service
People make
the difference**

Nobody gives a better
blasting performance...

Hugelsta, 635 02 Eskilstuna.
Tel: 016 13 90 77 Fax: 016 12 87 10

EPC-SVERIGE **EPC**
GRUPE

The Equipment

The Shotfirer

The Team

Auktorisering

Auktoriserade Bergsprängare i dagsläget

Alingsås Sprängtjänst AB	Enjis Bergsprängning AB	Robbans Last & Trucktjänst
Andersson & Rask Åkeri AB	Frentab Entreprenad & Söner AB	Skullman Bergsprängning
Andreasson Väg & Bygg AB	Hallstahammars Sprängtjänst AB	Sprängarbeten i Trönedal AB
Berg & Byggt teknik i Norberg AB	Hammarö Bergsprängning AB	Spräng och Mätkonsult i Nora AB
Bergsprängaren Forsberg AB	Hässlehult Sprängtjänst	Sten & Betongteknik i Katrineholm
Bertil Almqvist Bergsprängning AB	Källgren & Söner AB	Stens Bergborrning
Björnsäters Berg & Transport AB	Magnus Schakt AB	Svensk Maskinborrning
Bohus Bergsprängning	NCC Berggruppen	Thorins Sprängnings AB
Cullbergs Bergsprängning AB	Nerikes Bergsprängning	Uddevalla Bergsprängning AB
C. Skönnerud Bergarbeten AB	Nitro Entreprenad AB	Uppländska Bergborrnings AB
Dala Spräng & Grävteknik AB	Norrbottens Bergteknik AB	Värnamo Sprängtjänst AB
Ducimus Blasting AB	RG Bergkonsult AB	Östervallskogs Allteknik AB

I dagsläget är kalendariet relativt tomt.
Men om du vill prata, ring mig!
070-899 91 54

Lägg till ett Mobilt visuellt ID till ditt vanliga kort!

Hos Nexus får du inte bara ID06-kort, du kan också beställa kort som används för in-utpassering och identifiering (det som också kallas företagskort eller passerkort) och nu kan du även lägga till ett Mobilt visuellt ID som komplement till kortet!

Med ett ID i mobilen kan du identifiera dig visuellt, visa uppgifter om utbildningar och certifieringsnivåer, du kan även lägga till en QR-kod med valfri information.

Hos Nexus beställer du både det fysiska kortet och ett mobila visuella ID, enkelt och smidigt i Nexus beställningsportal. Behöver du råd kring hur kortet ska kodas, hjälp att få rätt säker-

hetsnivåer och stöd för att komma igång, kontakta oss så hjälper vi dig vidare!

Du kan läsa mer om tjänsten för att beställa kort, Nexus GO Cards, här. Mer om Mobilt visuellt ID och hur det fungerar finns här

Låter det intressant? Kontakta oss så hjälper vi dig vidare! customersuccess.ds@nexusgroup.com

Lösningen på BEF-kryss nr 10 2022

BÖR LED- TIONER VÄRA	L	DRY- RES- VAL	TILL- SAGD	VÄRER SOM VINDEN	T	HETT RUM	B	KO SOM GUS- TRÄP VIG	OSCAR I VAR GUS- TRÄP VIG	B	PEK- AR UT VILKA CELL IDYL- LISK	DE	HJÄLPER TILLSAM- MANS	R
L	Ä	R	O	R	I	K	A	F	Ä	F	I	N	K	A
TRYCKS FÅ FÖR- SMYGG UPP- STÄLL- NING	T	GARD- HER VI MINNS	M	INDO- SPRÅK	L	VÄL NO- TERATI MUSIK- JÖBB	S	K	A	R	P	Ö	G	T
T	A	B	U	L	A	T	O	R	L	G	I	R	A	T
LÄG HÖRE KORT	Ö	V	E	R	T	R	U	M	F	A	T	O	T	R
L	A	D	D	A	R	B	A	T	T	E	R	I	E	R
GÅR TRÄLLEN MEST I	D	U	R	R	OSTRÖM VAR ESS PÅ PLAN	R	VET VAD SOM VÄNTAR	R	ÄR ALLET AV FÖR AVOG VULKAN	O	N	D	O	N
MENAR FÖRK I TIDEN	A	F	S	E	R	SKAL- ETTA	N	DEL AV SCHWEIZ	A	DEL AV SCHWEIZ	A	DEL AV SCHWEIZ	A	DEL AV SCHWEIZ
BORDE INTE BRYTAS KÖTT- BIT	L	Ö	F	T	E	N	PÅ SLO- VARS BIL	S	K	HÖRS APP- LÄD- ÅSKOR	S	K	A	HÖRS APP- LÄD- ÅSKOR
CABARET-STAD DUMT SÄTTA MYCKET PÅ	B	ANBY- SJO	R	POTATIS VÄKT- PÄSTE	BOTTENVIND KÖRS- ORD	KÖR- PROV	V	R	A	K	GEMEN SKUFF- NING	O	N	D
SPAN- SKA- PRÖKEN	S	E	N	O	R	I	T	A	GÖR TRÄLÄK- SÄCKER	FÅR DET PAUS- ADE	A	N	S	T
P	R	O	T	O	N	E	R	HÖRS I HERR- KÖR	B	A	R	Y	T	O
E	L	E	K	T	R	O	N	E	R	HJUTA ÅT KORT RÖTTEKEN	B	A	N	N
LÄD- DADE PÄR- TIK- LÄR	L	I	N	N	Ö- STYR- KA	I	R	A	DAMSE- KUL- ORNA	I	D	E	N	A
FIRAR MED LUNNEA	N	BARB- STÄLL- NING	Ö	L	SKOL- NING I KÖRLESE	I	D	R	O	T	T	S	D	A

Av Margareta Andersson
 Namn: _____ Adress: _____ Postadress: _____

Maskiner & Reservdelar!

Vi säljer och hyr ut tryckluftsdrivna och hydrauliska bergbormaskiner.

I vårt sortiment har vi också gruvlampor, tändapparater, reservdelar, borrh med mera till dig som jobbar inom gruv-, bygg- och stenindustrin.

Vi utför även reparationer på Era maskiner.

Saxdalsvägen 2, Blötberget, 771 65 Ludvika
 Tel kontor 0240-374 95, Tel lager 0240-370 01
 Fax 0240-376 58
 Mobil 070-744 56 66, 070-637 36 29
 E post info@gruvteknik.com
 www.gruvteknik.com

Bergsprängning på Facebook

Nu har BEF tagit steget ut i cyberrymden på riktigt för att komma ännu ett steg närmare våra medlemmar. Facebook är idag världens största community, så det är klart det måste finnas en naturlig samlingspunkt för alla bergsprängare. BEF har därför en egen sida dit alla som har Facebook kan gå och mingla, diskutera bergsprängning och träffa kollegor inom branschen. Sök på Bergsprängnings Entreprenörernas Förening eller gå in på www.facebook.com/sprangning och tryck sedan på gilla-knappen så kommer ni ha möjlighet att själva skriva inlägg, kommentarer osv.

Varmt välkomna!

”Passiv” medlem

På begäran av flera medlemmar som sålt sitt företag, gått i pension eller av anledning tillfälligt eller för alltid lämnat bergsprängningsbranschen men ändå vill ha en koll på vad som händer inför vi nu medlemsalternativet ”Passiv medlem” (egentlig fel ord för man vill ju egentligen vara aktiv och veta vad som

händer). Medlemskapet innebär att man ex.vis får BEF-Nytt, inbjudningar till stämman och andra typer av möten. Däremot har man inte kvar sin rösträtt. Medlemsavgiften blir 800 kr/år

Intresserade kontakta BEFs kontor.

VISA ERT MEDLEMSKAP – Ger konkurrensfördelar

En undersökning visar att både Proffsbeställare och privatkunder ser en stor fördel i att en entreprenör/hantverkare är medlem i en branschförening.

Därför våga synas. Visa BEF – loggan på brevpapper, fakturor, anbud, maskiner, hemsida mm.

Behöver ni dekaler, digitala loggor, råd eller praktisk hjälp. Ring kontoret så ordnar vi det.

Åter i lager

Köp flaggor – profilerar BEF

Nu har nya flaggorna kommit in, denna gång med en BEF-logga. Det hjälper till att profilera BEF. Använd den flitigt vid postning inför sprängning. Se gärna vad AFS 2007:1 Sprängarbete skriver i 37 § om utrymning, bevakning och initiering.

Flaggorna säljs till självkostnadspris á 160 kr styck exkl moms. Maila beställningen till anette@bef.nu eller ring kontoret 070-693 68 98.

BEF-NYTT som digital bladdertidning på nätet

BEF-NYTT finns även på nätet som bladdertidning via hemsidan. Man läser således som vanligt.

Tipsa eller länka till dem ni vill ska läsa tidningen. Exempelvis beställare och ännu ej medlemmar eller läs själva i pad-

dan. Våra annonsörer får också ännu bättre spridning av sina annonser.

BORR & SPRÅNG 19
2019-08-15 till 16

HÄNT

HÄNT

BORR & SPRÅNG 19
2019-08-15 till 16

Attaseteranen Guy Björklund på besök hos **CME**. Christian visar en ny räddningsmask med synre för en timma. CME:s slipmaskiner visas på Sandviks och Epiroc's riggar.

Per Johan Vidén från **EMS, Explosivhund Miljö & Säkerhet**, ossöcker ett större område med explosivhunden Katten. Mycket snabbt hittar de det gömda sprängmedlet. EMS hundar sprövar även djupt liggande dator, narkotika, bomber, gasbäckor, skadedjur, mjöggifter osv.

Erik Nordin, vd **EPC**, i samtal med tung sprängexperts. EPC har utvecklat sina system tekniskt och vill vara en samarbetspartner med helhetslösningar för inriktning, utsättning, barplaner och löddning. Berättar Dennis Persson, ansvarig Sverige Väst/Sydt.

Pålitligt ansvar mögkerna **Brynolf & Ljung EPCS** tillt och Jan Johansson förtäror snabbt kontrollen över sina bankkort.

DunderTech introducerar sig på Borr & Språng för första gången. Magnus Wilhelmsson (ägare), Anders Åberg och Kamel Pluto berättar att de stora produkterna är bergbörverktyg och reservdelar till hydrauliska pneumatiska bergbörmaskiner.

Daniel Fahlén, **Epiroc**, demonstrerar en ny röststyrningsdisplay för en intresserad yngling.

Marcus Österberg, **Epiroc**, berättar att kunder har upptäckt hur Flexrac T15 kan utnyttjas på många sätt och fungerar produktivt utövande när man tänker i nya banor. Flexrac T30 för allt oftare juddämpning både i innerstad och bergtäkt. Smartrac T40 lovaras av kunderna för låg barmtekerkastnad. Epiroc visade också en ny serie höghastighets-bergbörmaskiner och i samarbete med LS ett nytt höjdmätningssystem som håller reda på schaktbotten.

IMPAB i Stockholm och Uddevalla levererar med ifört borststål, bankorator, nackor och tillbehör. Inom tio mils radii utlovas leverans inom 24 tim. De säljer också verkstadsutrustning till återförsäljare i hela Sverige.

Sofja Patrik och Mikael **LS Navigation**, här förstärkta av David från Uppläniska, är glöda att företaget väker kraftigt i Sverige och nu är dominerande även i Norge. Navigeringssystem såldes i början mest till borrar men nu utrustas grävmaskiner mer och mer.

Fredrik och Tammy från Norrbottens Bergteknik besöker Torbjörn, Daniel och Per-Erik på **LIFA**. Fluvälleverantör är Rabit. Nack-, skav- och styrsätningar kommer från P&V vars representant Andy Gibbs står längst t.h.

Säljarna på **Orica** märker att efterfrågan på elektronisk såg ökar stadigt och de är glöda att kunna erbjuda kunderna världsledande produkter. Orica tillt var hela tiden fylld till sista stol av sprängare som inte hade så mycket att följa om men desto mer att berätta.

Nitro Consult firar 50-årsjubileum i år. De sprängningsingenjörerna utmanades att analysera och bestämma fem olika typer av vibrationer. Fix Joachim, Donald, Janne, Maria, Danne, Veronica, Arthur och Mattias, sittande Berka och Andreas.

Silvåg (sprängaren), Egelsten och Björnvik, **EBS AB**, tryr ut tystgående centraldrivningsagare som tar hand om barmkavet från två riggar samtidigt och ger dammfri mjöl. Tämning normalt en gång i veckan.

Rocklineer Toole-göngen Marcus, Emelina, Steve, Jacob, Daniel och guldsmeden Philip Lanneholt. Emelina Hemberg är ny säljare vid kantzaret i Parille. **RBT** ställer och senvor produkter för berg- och stensprängning.

Bra slag för **Sandvik**, säljer Stefan Persson. Salen skiner och många kunder har besökt oss. Vi har fyra maskiner på plats, Commando DC 130R och den helt nya Commando 300 som hade världspremiär i Stavanger förra veckan. Vidare Dino DC 410R och vår stora Ranger DX800 som ska iväg till Norrbottens Bergteknik på måndag.

Ännu ej medlem – tänk till

Lars Kvarnvik, Värnamo Sprängtjänst AB

BEF är den enda organisation som arbetar med målsättningen att förbättra villkoren för bergsprängningsentreprenörer. Vi gör det med upplysning/lobbning och utbildning samt i samverkan med övriga intresseorganisationer inom branschen. Föreningen arbetar såväl med "kortsiktiga" frågor och förmåner som långsiktiga frågor som ytterst rör vår överlevnad. Ett medlemskap ger stora möjligheter att påverka vår framtid något som både får ses som en stor möjlighet och kanske också en skyldighet mot nästa generations bergsprängare.

Därför; Stå inte utanför, ta en del av ansvaret, ansök om medlemskap i BEF.

BEF behöver Dig
— **Du behöver BEF**

28

Har du problem eller frågor inom teknik, ekonomi, juridik, arbetsrätt, utbildning, lagar/förordningar osv. så är du välkommen att kontakta oss genom att ringa 070-899 91 54 eller maila info@bef.nu.

Vi kanske inte har svaret direkt men tar fram det och kommer tillbaka eller sänder dig vidare till någon av våra duktiga rådgivare. Som medlem har du rätt till kortare rådgivning gratis av våra rådgivare som tillhör de ledande inom respektive område.

Säkerhetsrådgivare

Fredrik Viking
H Safety AB
fredrik.viking@hsafety.se
 070-620 22 74

Fredrik har flerårig erfarenhet som utbildare inom bergsprängning, framförallt sprängkort och dess vidareutbildningar.

Nu har Fredrik blivit certifierad Säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods.

Främst inriktning mot bergbranschen och Klass 1 farligt gods, på väg.

Hör av er för frågor kring säkerhetsrådgivning, och givetvis sprängutbildningar.

Entreprenadjuridik – Allmän Juridik

Magnus Wollsen,
 JKN Advokat KB
 Tel: 0700-92 00 64.
magnus.wollsen@jkn.se

BEF har avtal med advokat firman JKN Advokat KB angående medlemservice inom entreprenadjuridik, affärsjuridik och skattefrågor. Vår kontaktperson är Magnus

Wollsen med stor erfarenhet från bygg- och anläggningsbranschen med klienter ifrån UE-leden och BEF:s rådgivare i över 10 år.

Fredrik Wadsjö,
 JKN Advokat KB
 072 - 360 99 33
fredrik.wadsjo@jkn.se

Rådgivning Geologi

Lars Bergkvist
Nitro Consult AB
lars.bergkvist@nitroconsult.se
 Tel: 0708 -81 40 22

”Berka” har lång och stor erfarenhet som bergsakkunnig och inom berggrundsgeologi. Han är väl förtrogen med betydelsen att förstå berget och göra kopplingen till sprängningen. Till vardags jobbar han på berggruppen på Nitro Consult AB. Han är också anlitad av SL som sakkunnig, som har mycket hårda krav när det gäller sprängning intill eller inom deras anläggningar. ”Berka” pratar samma språk som oss bergentreprenörer, vilket givetvis underlättar vid rådgivning.

AMA – Systemet Göran Kers – Kerskonsult AB

Göran Kers
 Tel: 070-521 54 69
goran@kerskonsult.se

Göran har mångsidig praktisk och tekniska kompetens från sina många år som entreprenör och konsult i anläggningsbranschen. Han har lång erfarenhet av AMA-systemet och Trafikverkets tekniska bestämmer samt har deltagit i utvecklingen av Trafikverkets system för beskrivning av totalentreprenader. Upphandling, tolkning av förfrågningsunderlag, kostnadsregleringar av entreprenader och kalkylering är hans specialområden.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljö Borrning o sprängning
Åke Ahlgren
 Tel:070-515 80 24
ake.ahlgren@comhem.se

Åke har ett förflutet i Bygghälsan där han jobbade i drygt 10 år som skyddsing. Han har ett praktiskt förhållningssätt till arbetsmiljö. Handhar också arbetsmiljö i vår utbildning för ”Auktoriserad bergsprängare”. ”Arbetsmiljöfrågor skall lösas nära produktionen är Åkes motto”

Bergsprängarnas självklara försäkringslösning

Tomas Bennetoft Företags säljare
tomas.bennetoft@if.se

Mobil 070 566 03 28
 Mer information på hemsidan.

Dolor

Jan Johansson
BEF
jan@bef.nu

Jan har dolor som sin specialitet. Undervisar i BEF Utbildning och har varit sakkunnig i flera utredningar. Samt givetvis gedigen praktisk kunskap från sin egen verksamhet.

Anette Broman
BEF
 Utbildningsansvarig /Projektledare
anette@bef.nu
 070-693 68 98

TIDNINGEN FÖR BEF-MEDLEMMAR OCH BRANSCHINTRESSENTER

Utgivare

Bergsprängningsentreprenörerna
i Sverige Ekonomiska förening, BEF.

Adress

Nya Stadens Torg 6
531 30 Lidköping
Tfn 070-899 91 54
Mail info@bef.nu
Webb www.bef.nu

Redaktör och Ansvarig utgivare

Jan Johansson
jan@bef.nu

Prenumeration

Tidningen finanseras av BEF och annons-
intäkter. De som önskar prenumerera eller
ett enstaka exemplar, maila till BEF.

Annonser

En annons i BEF-Nytt läses av mer än
tusen beslutsfattare inom bergsprängnings-
branschen.
För information och bokning, kontakta
BEF enligt ovan.

Tryck

SIB-Tryck Holding AB

**Citera gärna BEF-Nytt, men källa
ska anges.**

ISSN 2000-9161

Centralsugare för borragnar

Typiska användningsområden

- Borring för spräckning.
- Borring i städer där det ställs krav på dammfri närmiljö.
- Borring vid känsliga byggnader.
- Torr borring underjord.

Fördelar med EBS centraldammsugare på arbetsplatsen

- Förbättrad arbetsmiljö för de anställda.
- Anställda slipper hantera borrkaxsäckar.
- Inget borrkax kvar på berget.
- Ingen risk för borrkax i redan borrade hål.
- Inget damm från kax vid sprängning.
- Allt borrkax samlas i centralsugarens container.
- Rent avfall. Ingen plast från säckar.
- Enkel inkoppling av centralsugaren.
- Ingen extern styrning av dammsugaren från riggen nödvändig.
- Endast 32 amp byggström.

Specifikation DSS 1

Sugkapacitet: En borragnar som borrar upp till 127 mm hål eller två borragnar som borrar 102 mm hål.

Uppsamlingscontainer: 8 m³ liftdumper-container.

Nätanslutning: 3-fas 400V, 32 ampere.

Upp till 50 m sugslang under gynnsamma förhållanden.

Helt automatiserad tömning av dammsugarfilter.

www.ebsrental.se

Kvalitetsstämpel

Bergsprängnings Entreprenörernas Förening

Bergsprängningen omgärdas med flera lagar, regler och förordningar än någon annan del av byggsektorn och det med rätta. Misstag som okunnighet och slarv kan få förödande konsekvenser.

Genom branschorganisationen BergsprängningsEntreprenörernas Förening supportras och utbildas medlemsföretagen (ca 100 st som står för 85% av ovanjordssprängningen i Sverige) inom säkerhet,

lagar och förordningar, teknisk utveckling, Kvalitet, Miljö och Arbetsmiljö

Medlemsföretagen förbinder sig att följa föreningens riktlinjer inom dessa områden vilket ger trygghet för våra beställare.

Byggföretagen
Branschförening

Våra medlemmar

Södra Sverige

Adrianssons Bergentreprenad AB, Konga, 070-650 72 67
Almquist Bergsprängning AB, Mjölby, 070-688 41 66
Bergbolaget i Götaland AB, Nässjö, 0380-55 52 60
Hasslö Spräng & Markarbeten, Hasslö, 0733-72 38 30
Huskvarna Terrängtjänst, Huskvarna, 0705-31 21 40
Kalvsjöholmsbolaget AB, Kalv, 0325-511 55
Källgren & Söner AB, Eksjö, 070-509 89 25
MJ Bergsprängning AB, Ryd, 070-511 09 00
Natzéns Sprängtjänst AB, Gnosjö, 070-834 68 20
P-O's Sprängtjänst & Söner AB, Boestad, 070-523 88 20
Värnamo Sprängtjänst AB, Gnosjö, 0705-69 02 50
Österlen Håltagning AB, Hammenhög, 070-525 60 87

Mellan Sverige

Andersson & Rask Åkeri AB, Hofors, 0290-296 00
Berg & Byggt teknik i Norberg AB, Norberg, 0223-217 30
Bergsprängaren Forsberg AB, Nyköping, 070-630 79 31
Björkbackens Entreprenad AB, Mariestad, 0705-35 73 43
Björnsätters Berg & Transport AB, Mariestad, 070-572 38 41
BoMa Entreprenad, Ulricehamn, 070-983 75 99
Dala Spräng o Grävteknik AB, 076-112 30 92
Hallstahammar Sprängtjänst AB, Hallstahammar, 0220-124 30
Hammarö Bergsprängning, Hammarö, 073-772 22 75
HMS Maskin AB, Åsarp, 0733-17 22 40
Magnusson & Pettersson AB, Lindesberg, 070-331 35 25
Mases Spräng & Mark AB, Rättvik, 070-584 17 42
Nerikes Bergsprängning AB, Odensbacken, 070-314 92 11
Spräng & Mätkonsult i Nora AB, Nora, 0587-136 41
Sten & Betongteknik i Katrineholm, Katrineholm, 070-867 01 53

Sten-Gunnar Karlsson, Ringarum, 070-523 10 47
Stensätter Maskin AB, Eskilstuna, 070-622 15 36
Tivens Berghantering AB, Tived 0761- 02 17 74
Uppländska Berg AB, Norrtälje, 0176-766 40
Öregrunds Bergsprängningstjänst, Öregrund, 073-655 03 57
Östervallskogs Allteknik AB, Töcksfors, 070-516 00 64

Stockholmsområdet

Berg och Anläggning i Stuvsta AB, Huddinge, 070-712 32 22
Berglaget i Sverige AB, Järfälla, 076-852 35 98
Bergsprängning Leif Larsson AB, Stockholm, 08-647 46 40
Bergsprängningsfirman KV Larsson sonson AB, Tumba, 070-535 25 75
Bladhs Sprängservice AB, Ösmo, 070-508 11 13
C. Skönerud Bergarbeten AB, Huddinge, 073-316 99 98
Danderyds Berghantering AB, Stockholm, 070-627 27 04
EBS Rental AB, Kungsängen, 070-814 50 35
Enjis Bergsprängning AB, Åkersberga, 070-226 47 72
EPV Entreprenad AB Järna, 070-245 45 23
Frentab Entreprenad & Söner AB, Gustavsberg, 08-570 260 90
Gnesta Bergbyggare AB, Stockholm, 070-760 20 52
Magnus Schakt AB, Saltsjö-Boo, 070-729 43 68
RG Bergkonsult AB, Värmdö, 070-999 42 49
Skullman Bergsprängning, Färentuna, 070-862 33 12
SW-Sprängtjänst, Märsta, 070-854 01 86
Södertörns Sprängtjänst AB, Huddinge, 070-405 96 95
YB Sprängtjänst AB, Saltsjö-Boo, 070-931 41 64
Åkersberga Bergsprängning, Åkersberga, 070-491 13 11

Västra Sverige

Alingsås Sprängtjänst AB, Alingsås, 0703-33 33 14
Bohus Bergsprängning AB, Hedekas, 070-336 11 68
Cullbergs Bergsprängning, Uddevalla, 0708-81 11 74
Ducimus Blasting, Sjömarken, 070-403 06 01

Fyrstads Bergsprängning AB, Rabbalshede, 070-469 02 20
Klas Myremark Bergsprängning, Jörlanda, 070-312 86 22
Lisas Bergsprängning AB, Långås, 070-593 12 79
Nitro Entreprenad AB, Göteborg, 0702-33 56 60
Reuterbratt Sprängtjänst AB, Jörlanda, 0709-81 34 66
Roger Sprängare, Brålanda, 0706-655 38 79
Svensk Maskinborrning AB, Trollhättan, 0703-84 47 42
Svevia AB, Anläggning Göteborg, 070-371 23 64
Uddevalle Bergsprängning AB, Uddevalla, 070-557 02 20
Warlöfs' s Entreprenad & Anläggning AB, Kungsbacka, 073-141 46 69

Norra Sverige

HSafety AB, Boliden, 0910-844 51
Kalle Sprängare, Bergsjö, 070-668 67 18
Lindströms Bergsprängning AB, Matfors, 073-841 80 57
NCC Industry AB Sverige Nord, Umeå, 070-330 10 68
Norrbottnens Bergteknik AB, Luleå, 070-625 02 36
Rocab Berg AB, Nordmaling, 070-203 85 56
Sollefteå Sprängtjänst AB, Sollefteå, 0620-163 50
Stens Bergborrning, Forsa, 070-372 99 77
Svevia AB Norr
Wallbergs Åkeri AB, Ljusdal, 0651-147 09
Västjämmtlands Sprängtjänst AB, Järpen, 070-331 71 83
Å.G Sprängare AB, Robertsfors, 070-555 24 89

Utland

Bergsprängaren Bo Jansén, Jomala-Åland, +35-8-405 536 123
Voglers Eesti Ou Kunda +37-251 457 02

Passiva medlemmar

Andreassons Väg & Bygg AB
Lisa's Bergsprängning
Sten Gunnar Karlsson
Thorins Bergsprängning AB

Aktivt stödande Partners

Absiktning Väst AB, Ansvarsbesiktning AB, Austin Sverige AB, Bergma, Bjerking AB, Blome Sprängprodukter AB, Cesium AB, CME AB, Dahlgren & Mejner Teknikkonsult AB, Desrock AB, Drillit Scandinavia AB, Dundertech AB, EBS Rental AB, EPC - Sverige AB, Epiroc Sweden AB, Eurodrilling Center AB, Explosiv Utbildning AB, Explosivhund Miljö och Säkerhet AB, FORCIT Consulting AB, Forcic Sweden AB, Gruvteknik AB, HSafety AB, Impab AB, Infobric AB, Jehander, KCEM, Kruthansson AB, LIFA, LNT Järn & Sprängmedel AB, Metra Konsult AB, Mech Bergkompetens, Metron Miljökonsult AB, MP Entreprenad Service Borås AB Nitro Consult AB, Orica Mining Services Scandinavia AB, RBT - Rockbreaker Tools AB, Ruba Gummi AB, Sandvik Mining and Construction Sverige AB, Scandinavian Rock Equipment AB, S Ekströmkonsult AB, SMC AB, SMT Sweden AB, Sprängkonsult AB, SSE Sverige AB, Svensk Borrslip och Maskinkonsult AB, SVEVIA AB, Sweco Civil AB, SWEDEQ AB, Tilia Consult AB, Transtronic AB, Yamamoto Rock Splitter AB, Yara AB, AFRY AB.

Säkerhet

Kvalitet

Miljö

www.bef.nu

BEF – det är vi som försätter berg

